

Zsolt 149,1-5

Dicsérjétek az URat! Énekeljétek az ÚRnak új éneket, dicséretet a hívek gyülekezetében! Örüljön alkotójának Izráel, Sion lakói örvendezzenek királyuknak! Dicsérjétek nevét körtáncot járva, énekeljétek neki dobokkal, hárfakísérettel! Mert gyönyörködik népében az ÚR, győzelemmel ékesíti fel az elnyomottakat. Vigadnak a hívek e dicsőségben, ujjonganak pihenőhelyükön.

Apcsel 20,7-12

A hét első napján pedig, amikor összegyűltünk, hogy megtörjük a kenyeret, Pál tanította őket, és mivel másnap már el akart utazni, a tanítást egészen éjjelig meghosszabbította. Sok lámpás volt abban a felső szobában, ahol együtt voltunk. Egy Eutikhosz nevű ifjú pedig, aki az ablakban ült, mély álomba merült, mivel Pál sokáig tanított, és az álomtól elnehezülve leesett a harmadik emeletről, úgyhogy holtan szedték fel. Pál lement, ráborult, átölelte, és ezt mondta: Ne zajongjatok, mert a lelke benne van. Azután felment, megtörte a kenyeret, evett, és még sokáig, egészen virradatig beszélt hozzájuk, majd útnak indult. A fiút pedig élve hozták fel, és egészen megvigasztalódtak.

Elsőre talán kicsit fura ez a textus egy szalagváltó-bál előtti Istentiszteletre, de én azért látok kapcsolódási pontokat. Egyrészt hosszú lesz ez az éjszaka a számotokra. Másrészt talán már ti is úgy érzitek, hogy össze tudnátok esni a fáradtságtól...

Amit most én ki szeretnék emelni ebből a nekünk jutott igeszakaszból, az az, hogy mi az, vagy van-e olyan dolog, amibe ennyire bele tudom adni magam, mint ez az ifjú, vagy Pál? Amiért érdemesnek érzem ennyire elfáradni?

Az egyik szereplő, aki talán a távolabbi tőlünk, Pál, az apostol, aki végigbeszéli az egész éjszakát. Ez úgy első olvasásra nem tűnik túl szimpatikus vonásnak. Főleg azután nem, hogy Eutikhosz már alva kizuhan az ablakon. Ebből már igazán rájöhett volna, hogy ideje lenne abbahagyni a beszédet, nem?

Pálnak azonban különleges oka volt arra, hogy ilyen hosszan beszéljen: Egyrészt akkoriban még szinte semmi nem volt meg a ma általunk ismert újszövetségből. Az efezusi – nagyrészt pogányokból lett keresztények – legfeljebb az Ószövetség szövegeit olvashatták, ha volt a gyülekezetnek egy Septuagintája (görög fordított ószövetsége). Márpedig az, megfelelő teológiai háttérismeretek nélkül néha elég nehéz

olvasmány lehet (áldozati előírások, nemzetségtáblázatok, idegen népek kiírtása stb.). Másrészt azt is tudta Pál, hogy valószínűleg évekig nem fog újra találkozni a gyülekezettel, de az is lehet, hogy most látta őket utoljára. Tehát nem egy túlnyújtott vasárnapi prédikációval van dolgunk. Az ő esetében nem a saját megfékezhetetlen beszédképessége, a tömör fogalmazásra vagy a lényeg kiemelésére való képtelensége volt a hajnalig tartó beszéd oka, hanem a gyülekezet iránti szeretete: Minél jobban fel akarta készíteni őket arra, hogy fejlődhessenek, növekedhessenek a hitben az előttük álló, nehéz, üldözésekkel is megterhelt években.

Közben pedig ő maga is olyan kimerült, hogy csoda, hogy nem esik le a székről beszéd közben. Ha már ismerték volna a kávé, vagy az energiatalt akkoriban, akkor valószínűleg azon tolt volna végig ezt az éjszakát.

Eutikhosz, az ifjú szintén hullafáradt lehetett már akkor, amikor este odaért, hogy Pált hallgassa. Lukács külön kiemeli, hogy sok lámpás volt a szobában, ami egyrészt valószínűleg azért is volt így, hogy a világosságban könnyebb legyen ébren maradni, másrészt viszont azért fogyasztotta is az oxigént. Eutikhosz ezért az ablakba ült le, hogy a friss levegő ébren tartsa. De annyira fáradt volt, hogy ennek ellenére elaludt, s így zuhant ki a harmadik emeletről.

A kettőjükben az a közös, hogy az Isten szavát, a hozzá való közelséget annyira fontosnak tartották, hogy ezért félre tudták tolni a kínzó fáradtságérzésüket.

A szalagavató jelentősége talán abban áll, hogy beléptet titeket az érettségre – mint felnőtté avatási rituáléra – való felkészülés időszakába. Mint ahogy annak idején a törzs fiai elvonultak mondjuk az izzasztó kunyhóba, vagy az erdőbe, s előtte ünnepélyesen elbúcsúztatták őket, most titeket is megjelölünk ünnepélyesen a felnőtté válási rituáléra felkészülökként. S mint ilyeneket, valamiféle tisztelettel, figyelemmel kell kezelni: Nehéz próbára készültök, fárasztó, megerőltető útszakasz áll előttetek. Ebben érdemes elfáradni! Részben ezt jelzi a mellkasotokra tűzött szalag.

Ennél a gondolatnál kapcsolódik össze igeszakaszunk a szalagavató alkalmával. Van olyan dolog, tevékenység, amiért érdemes – akár halálosan is – elfáradni. Mert az ad az életnek értelmet.

Az érettségire való felkészülés is fontos dolog, de azért abba „halálosan elfáradni” nem éri meg szerintem. Viszont kell, hogy legyen olyan cél, ami megéri. És lehet, hogy az ehhez a célhoz való eljutásodnak fontos része az is, hogy normálisan felkészülj az érettségi vizsgádra.

Nagyon nem szeretném azt, hogy valaki olyan vegye magára a szavaimat, aki már most is túlhajtja és túlszorongja az iskolai és iskolán kívüli feladatait. Neki leginkább azt üzenném, hogy mindenbe nem kell belehalni.

Viszont úgy látom, hogy sokaknak problémája a mi fogyasztói társadalmunkban, hogy a legfőbb céljuk csak annyi, hogy jól érezzék magukat. Ez olyan vágyakban nyilvánul meg, amik leginkább arról szólnak, hogy legyen túl valamin. A hét tanítási napjain, a tanéven, az iskolán, utána a munkahelyi éveimen stb. Gyakorlatilag annak nagy részén, amiből az életünk áll... Nem akarok most abba belemenni, hogy mi minden okozza ezt a fajta céltalanság-érzést a társadalmunkban. De tagadhatatlanul jelen van. S már abból kiderül, hogy ez nem egy működőképes életfelfogás, amit eddig elmondtam: ha valaki folyamatosan csak túllenni akar a dolgokon, az nem fogja tudni élvezni az életét, sőt jelen lenni sem nagyon akar benne – legalábbis a túlnyomó nagy részében. Arról nem is beszélve, hogy azt, hogy jól érezzük magunkat az tudja a legjobban megghiúsítani, ha tudatosan arra törekszünk, hogy jól érezzük magunkat...

Szerintem teljesen érthető az, hogy sokan nem látnak semmilyen célt maguk előtt a jelenlegi társadalmunkban. Rengeteg a csalódottság a kiábrándultság, cinizmus. De nem ez az egyetlen lehetőség. Igenis van világosság is a sok-sok sötétség közepette. Van olyan cél, amire érdemes feltenned az életedet. **Jézus mondja: *Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket, és arra rendelvelek, hogy elmenjetelek és gyümölcsöt teremjetelek, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.***

Az első zsoltár beszél úgy az istenfélő emberről, hogy olyan, mint a folyó mellé ültetett gyümölcsfa: zöldell a lombja, és idejében meghozza gyümölcsét. Az istentelen ember pedig olyan, mint pelyva, amit szétszór a szél.

Mindkét kép nagyon beszédes: a szél által szétszórt pelyva képe az istentelen emberről: nincs középpontja, szét van szórva sok gyökértelen tevékenységben, aminek nincs maradandó és megtartó hatása. Nincs se gyökere, se fókusza az életének. Vele szemben a folyó mellé ültetett

gyümölcsfa egyszerre beszél a meggyökerezettségéről, a stabilitásról, a termékeny életről.

Van egy öreg almafa a kertünkben, ami mostanában már kétévente hoz csak értékelhető mennyiségű gyümölcsöt. Nem is túl jó a talaj, meg mi úgy értelmezzük – és lehet, hogy ez egy kertész szemében ostobaság – hogy abban az évben, amikor sok-sok almát megterem, annyira, szinte halálosan belefárad, hogy a következő évben pihennie kell, s olyankor csak alig pár szemet hoz. És egy szűken termő év után különösen is megható, hogy a következő évben újra sokat terem. Ami tőle telik, azt beleadja, abba, amit a feladatának érez: termi a gyümölcsöt.

Ez a mi dolgunk is: megtalálni, hogy Krisztus milyen gyümölcs termésére hívott bennünket, s azt teremni, ahogy – az ő élő vizéből táplálkozva – tőlünk telik.

Most egy picit hosszabb csöndben hívlak titeket néhány gondolatra való Isten színe előtti reflektálásra:

Sokfélék vagytok. Érdemes most egy kicsit eljátszani azzal a gondolattal, hogy te milyen gyümölcsöt termő növény lennél legszívesebben? Földieper, vagy görögdinnye, banáncserje, vagy kakaófa? És miért pont az? MI az, ami vonz benne? Mi az, ami benned megjelenik abból a növényből, vagy abban a növényben megjelenik belőled?

S egy lépéssel továbbmenve: Mi az a gyümölcs, amit te, a saját személyedben, a szüleid gyermekeként, a Gödöllői Református Líceum végzős, szalagavatóra készülő diákjaként, Krisztus választottjaként teremni szeretnél? Van-e valami, és ha van, mi az amiért akár a hullafáradtságig is kész vagy hajtani magad?

Kérd hozzá Isten kegyelmét!